

VII. Setkání starostů a místostarostů Kraje Vysočina

CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU, v.v.i.

**Praktické zkušenosti zvyšování
bezpečnost dopravy v obcích**

Ing. Eva Simonová

Centrum dopravního výzkumu

Veřejno-výzkumná organizace

Sídlo v Brně

Oblast dopravy

Divize rozvoje dopravy

Divize dopravní infrastruktury a životního prostředí

Divize bezpečnosti a dopravního inženýrství

Divize bezpečnosti a dopravního inženýrství

Oblast dopravního inženýrství

Oblast humanitních věd

Oblast průzkumů v dopravě, statistiky a analýzy DN

Oblast projektování pozemních komunikací

Oblast dopravní poptávky a modelování dopravy

Oblast geoinformatiky

VLIV UTVÁŘENÍ KOMUNIKACE NA BEZPEČNOST

Kombinace lidského faktoru s ostatními faktory (vozidlo, prostředí)

- více jak **90 %**

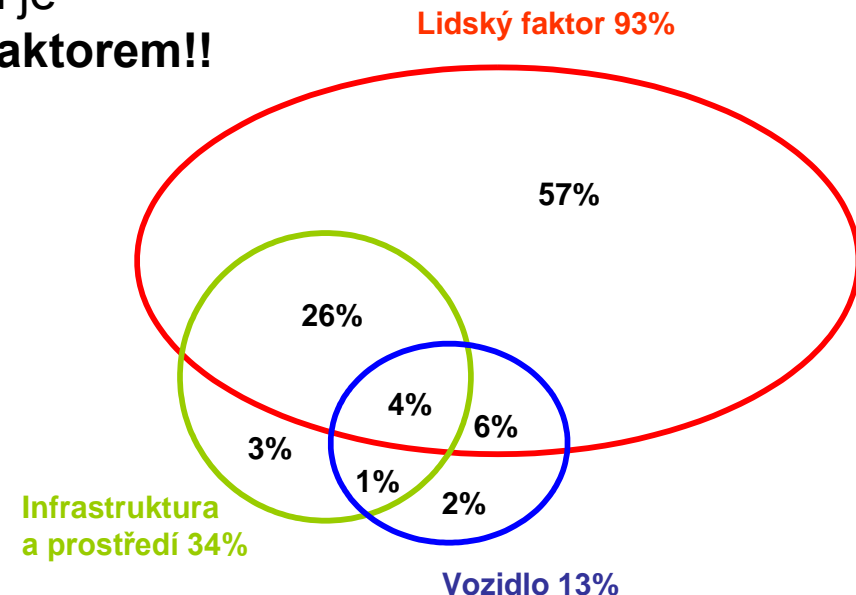
Analýzy nehod však ukazují, že řidiči častěji chybují na specifických místech (tzv. nehodové lokality – kritéria)

- např. pokud je hlavní příčinou nehody nepřiměřená rychlost (lidský faktor), pak v mnoha případech je hlavní příčinou rychlé jízdy utváření - design silnice

Interakce mezi řidičem a prostředím je

2. nejčastějším spolupůsobícím faktorem!!

- cca 30%

Účinnost opatření na snížení nehodovosti (ETSC)

- Eliminace zbytné dopravy (3 – 4 %)
- Systematické řešení nehodových lokalit **(15 – 20 %)**
- **!Úpravy komunikací, zklidňování dopravy (20 – 50 %)!**
- Dozor nad silničním provozem, sankce **(10 – 20 %)**
- Bezpečnostní kampaně (2 – 3 %)
- Řidičský průkaz na zkoušku (8 – 12 %)
- Bodový systém hodnocení řidičů (5 – 7 %)

Bezpečná pozemní komunikace

- měly by se vytvářet a přetvářet pozemní komunikace tak, aby respektovaly možnosti a omezení lidského činitele i jeho fyziologické danosti
- silnice by měla být **samovysvětlující**, tj. dávající řidiči jasnou informaci o relevantnosti jeho chování a očekávatelných situacích
- rovněž by měla být **odpouštějící**, tj. v případě selhání lidského činitele a následného vzniku nehody by nemělo dojít k závažným následkům na zdraví nebo dokonce k usmrcení.

Zohlednění potřeb

Obyvatel

Pěší dopravy

Cyklistické dopravy

Motorové dopravy

Motorová doprava

Ovlivnění druhu dopravy
vyloučení zbytné dopravy

Ovlivnění vedení dopravy
respektování ostatních účastníků

Opatření

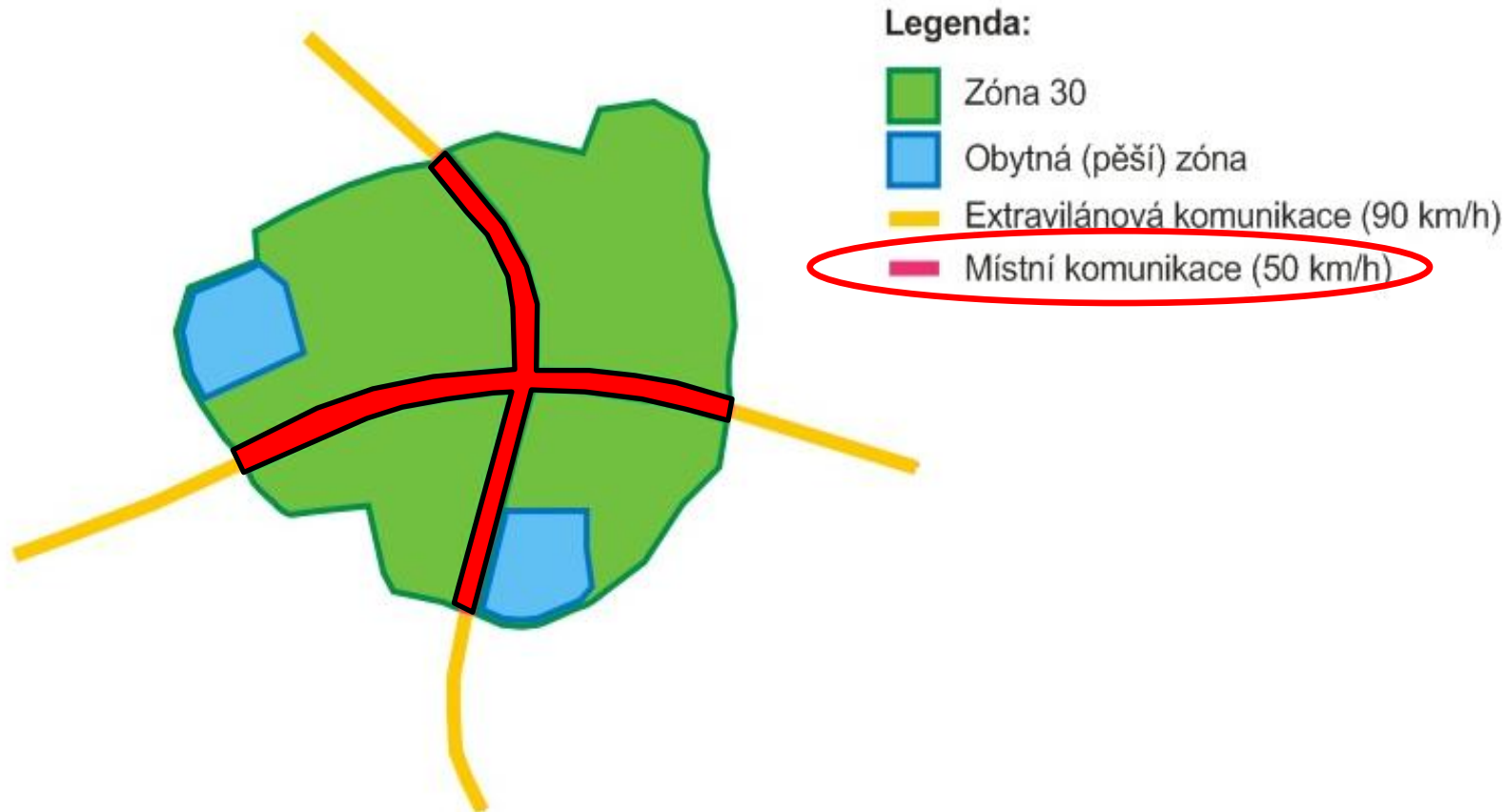
Na vjezdu

Na průtahu

Na dalších komunikacích

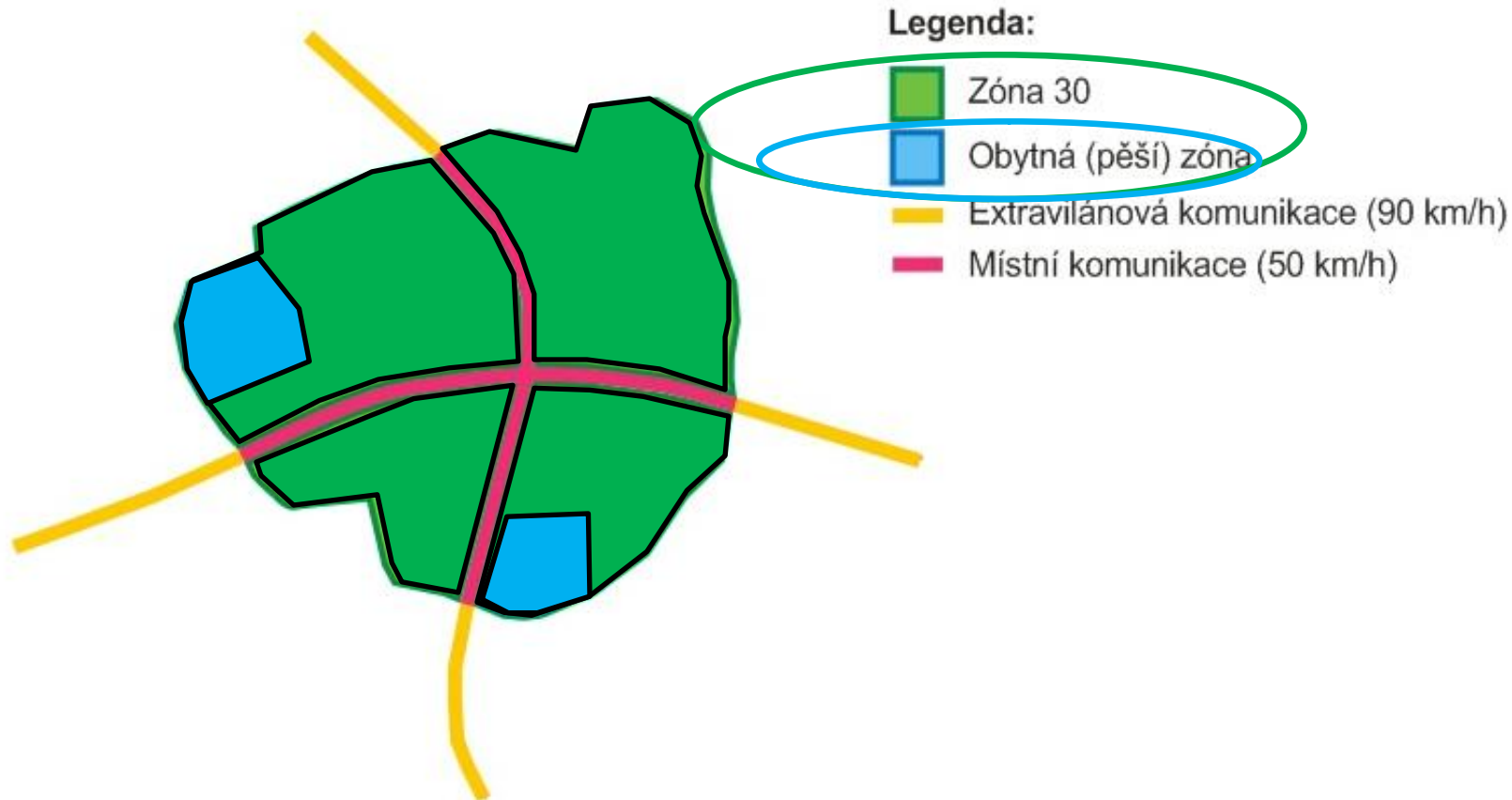
Možnosti zklidňování dopravy v obcích

1. průtahy obcemi (TP 145)
2. plošné zklidňování dopravy
  - Zóny 30 (TP 218)
  - Obytné a pěší zóny (TP 103)

Možnosti zklidňování dopravy v obcích

1. průtahy obcemi (TP 145)
2. plošné zklidňování dopravy
  - Zóny 30 (TP 218)
  - Obytné a pěší zóny (TP 103)

OPATŘENÍ NA VJEZDU|

Vjezdové ostrůvky

Vjezdové ostrůvky do obcí

- jednostranné vychýlení
  - zvýraznění vjezdu do obce = důraznější upozornění řidičů na změnu dopravního režimu
  - docílení výrazného snížení rychlosti na vjezdu do obce stavební provedení ovlivňuje rychlost jízdy
  - osvětlení vjezdu do obce = zvýraznění
  - jednostranné vychýlení umožňuje dosažení vyšší rychlosti na výjezdu z obce a dovoluje objíždění v protisměru

Vjezdové ostrůvky do obcí

- oboustranné vychýlení
  - zvýraznění vjezdu do obce = důraznější upozornění řidičů na změnu dopravního režimu
  - docílení výrazného snížení rychlosti na vjezdu do obce (nejvíce v místě ostrůvku)
  - stavební provedení ovlivňuje rychlost jízdy – **pozor na předimenzované šířky**
  - osvětlení vjezdu do obce = zvýraznění
  - celkové zpomalení a zvýšení bezpečnosti na vjezdu i výjezdu z obce

OPATŘENÍ NA PRŮTAHU

Prvky na ochranu chodců

Dělicí ostrůvky

Ostrůvky pro levé odbočení

Úprava křižovatek, vč. okružních

Nejčastější stavebně-technické chyby v realizaci přechodů pro chodce

- neúměrně dlouhými přechody (často přes 4 a více pruhů),
- chybějící dělicí ostrůvky i na 2pruhových komunikacích,
- špatně provedenými nebo nedostatečně dimenzovanými středními dělicími ostrůvky,
- chybějícím nebo nevhodným nasvětlením přechodů,
- nedostatečnými rozhledovými poměry,
- špatnými nebo zcela chybějícími prvky pro vedení osob se sníženou pohyblivostí nebo orientací,
- absencí zábradlí pro ochranu i usměrnění chodců,
- nedostatečně dimenzovanými tramvajovými ostrůvky.

Nejčastější stavebně-technické chyby v realizaci přechodů pro chodce

Přechod přes 4 jízdní pruhy na MK s vysokou intenzitou dopravy (více jak 30 tis. vozidel/24 h) a s dovolenou rychlostí 50 km/h (Brno)

Žďár n.
Sázavou

31.5.2012

www.cdv.cz

MOŽNÁ ŘEŠENÍ ÚPRAV U PŘECHODŮ

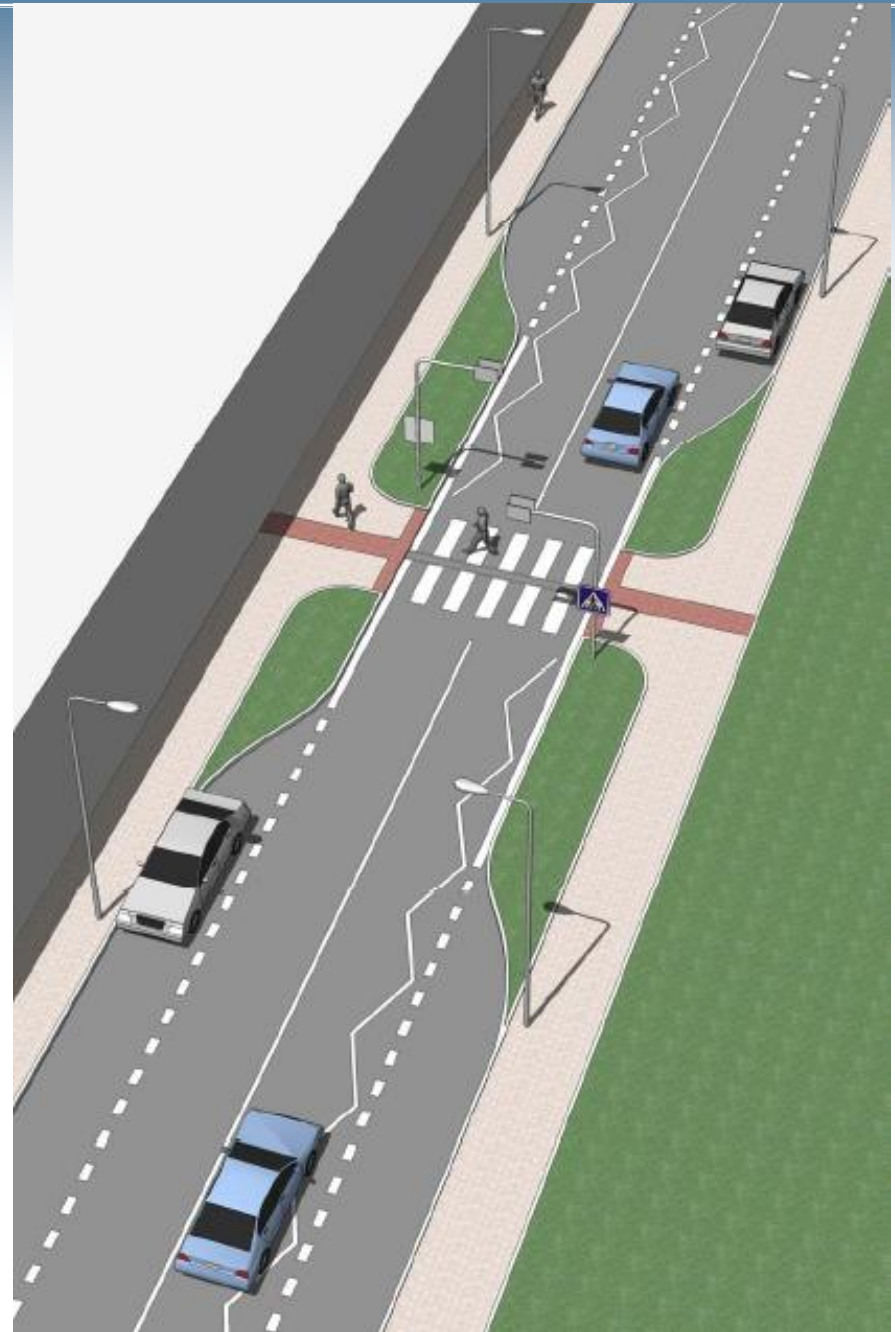
Vysazené chodníkové plochy

- zkrácení délek přecházení,
- zlepšení rozhledových poměrů,
- zlepšení optického kontaktu mezi chodcem a řidičem,
- zamezení nežádoucího parkování vozidel.

**Přechod pro chodce na
2pruhové místní
komunikaci funkční
skupiny C zvýrazněný
vysazenou
chodníkovou plochou.**

**Přechod pro chodce na
2pruhové komunikaci s
vysazenou chodníkovou
plochou.
Délka přechodu by neměla
překročit 6,5 m.**

MOŽNÁ ŘEŠENÍ ÚPRAV U PŘECHODŮ

Střední dělicí (ochranné) ostrůvky

- výrazně zvyšují bezpečnost přecházejících chodců a kapacitu přecházení,
- rozdělují přecházení do dvou fází tím, že vytvářejí čekací chráněnou plochu zhruba uprostřed délky přechodu,
- stimulují pozornost řidičů – vyšší upozornění na existenci přechodu,
- snižují nároky na pozornost chodců – mohou se věnovat pouze jednomu směru,
- zamezují předjíždění v místech přechodu,
- snižují rychlost projíždějících vozidel.

Střední dělicí (ochranné) ostrůvky

**Přechod pro chodce na
2pruhové komunikaci
chráněný dělicím
ostrůvkem.**

Střední dělicí (ochranné) ostrůvky

Realizace středního dělicího a současně ochranného ostrůvku na přechodu pro chodce, a to pomocí betonových prvků na místní komunikaci. Jedná se o nízkonákladové, spíše však dočasné řešení (Prostějov).

Střední dělicí (ochranné) ostrůvky

**Přechod pro chodce na
2pruhové místní komunikaci
funkční skupiny C s
předřazenými úzkými
zpomalovacími prahy a
chráněný dělicím ostrůvkem**

OSTATNÍ KOMUNIKACE

Sběrné komunikace

Zóny 30

Obytné zóny

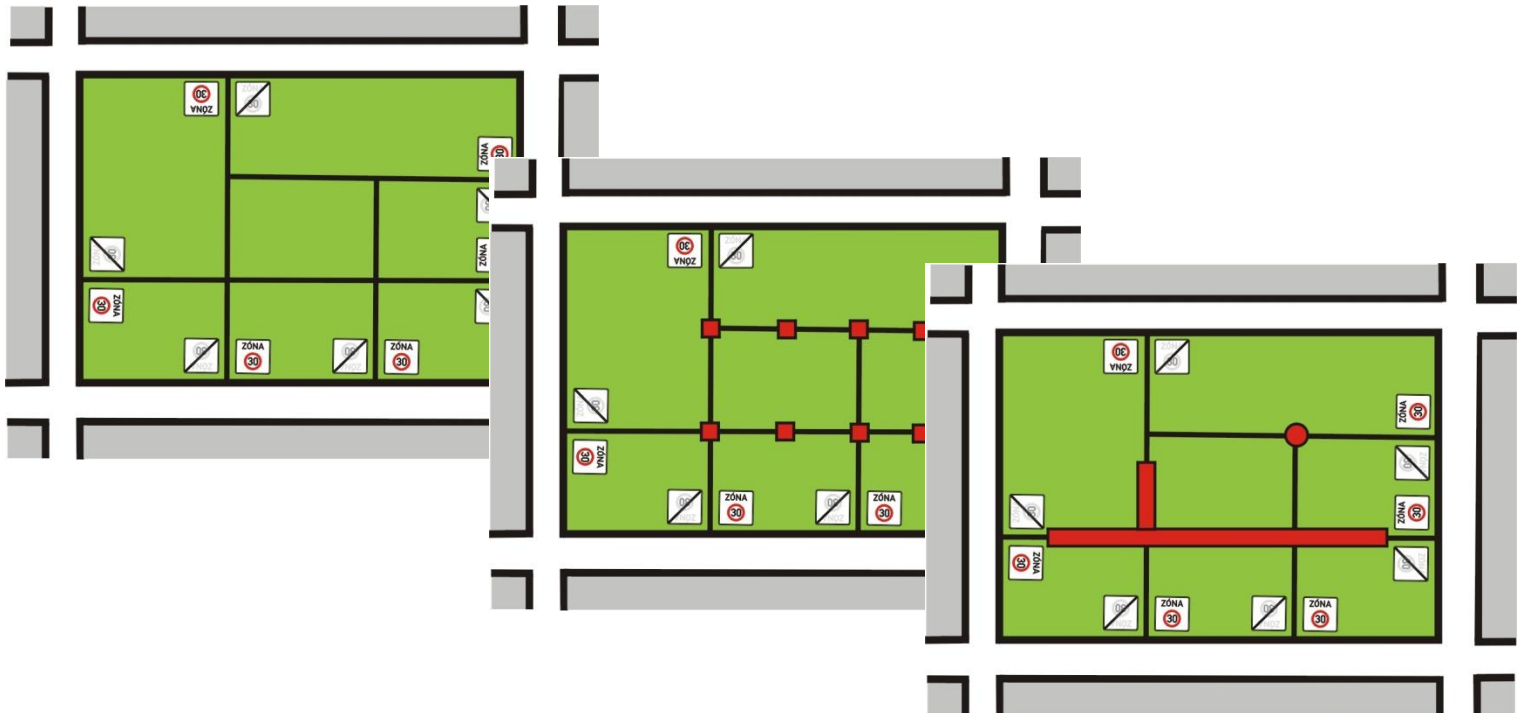
TP 218 - Navrhování Zón 30

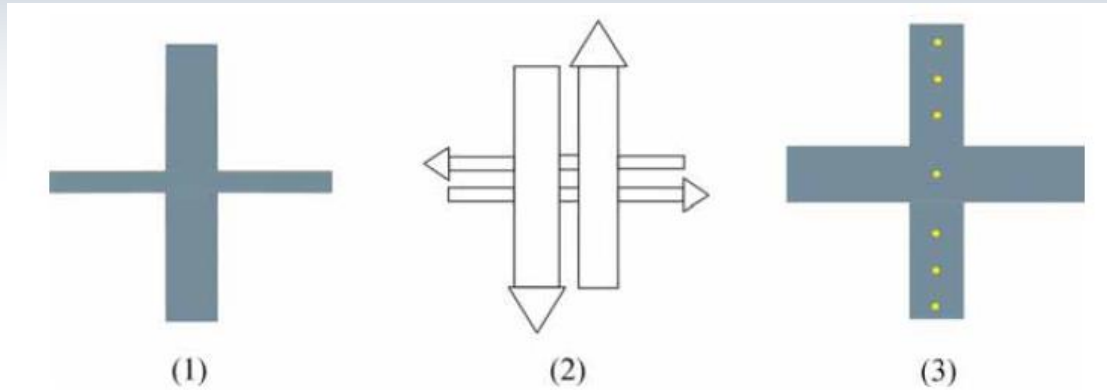
TP 218 – Navrhování Zón 30

❖ Principy zřizování

- Odstranění DZ upravujícího přednost na křižovatkách uvnitř oblasti
- Zklidňující opatření jako podpora nižších rychlostí, přinejmenším v „problematičtějších“ částech sítě zóny

Psychologická přednost – přednost v jízdě zprava

Žďár n.
Sázavou

31.5.2012

www.cdv.cz

Příklady realizací

- ❖ Přednost v jízdě zprava, příčná čára souvislá.
(Litomyšl, ČR)

Žďár n.
Sázavou

31.5.2012

www.cdv.cz

Příklady realizací

❖ Parkovací zálivy (Rybitví, ČR)

Žďár n.
Sázavou

31.5.2012

www.cdv.cz

Příklady realizací

- ❖ Připomenutí plošného omezení rychlosti VDZ č. V 15. (Uherské Hradiště, ČR)

Žďár n.
Sázavou

31.5.2012

www.cdv.cz

Příklady realizací

- ❖ Jednostranné zúžení na obousměrném úseku spojené s přechodem pro chodce na dlouhém zpomalovacím prahu. (Uherské Hradiště, ČR)

Příklady realizací

- ❖ Vjezd do obytné zóny , která je vnořena do Zóny 30 (Rybitví, ČR)

Žďár n.
Sázavou

31.5.2012

www.cdv.cz

Příklady realizací

- ❖ Místo pro přecházení v kombinaci s dlouhým zpomalovacím prahem. (Slatiňany, ČR)

Příklady realizací

- ❖ Jednosměrná komunikace s obousměrným provozem cyklistů. (Brno, ČR)

Žďár n.
Sázavou

31.5.2012

www.cdv.cz

Příklady realizací

- ❖ Dvojice zpomalovacích polštářů - upozornění na výškovou změnu na komunikaci provedeno vodorovným dopravním značením č. V17 (Hranice na Moravě)

Bezbariérové užívání uličního prostředí

- ❖ Místo pro přecházení - chybí navedení nevidomého do směru přecházení (odsazený signální pás), varovný pás podél obrubníku má končit až v místě, kde je výškový rozdíl mezi vozovkou a chodníkem 80 mm. (Brno)

Shrnutí

- Využití nových ploch – mobiliář, zeleň – rozhledy!
  - Vyšší účinnost fyzického opatření
  - Upřednostnění zeleně před dlažbou

Důležité

- Osvětlení
- Odvodnění
- Rozhledové poměry
- Logika opatření
  - Logika DZ
- Soulad SDZ a VDZ
- Údržba – nejen zimní

CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU, v.v.i.

Ing. Eva Simonová

eva.simonova@cdv.cz

tel.: 549 429 390

mobil: 723 281 368

fax: 549 429 386